

diktatorske režime Hitlera i Musolinija iza kojih stoji bezmalo čitav narod nemački i italijanski. Zapravo, režimi koji na takav način mogu da izigravaju i isfalsifikuju volju naroda, ne bi imali prava da kritikuju diktatorske režime. Tim manje, što se takozvane diktature od danas bitno razlikuju od onog što pod diktaturom znamo iz istorije. Jer sve diktature u istoriji išle su u korist jedne vladajuće manjine, gornjih nekoliko hiljada na štetu čitavih narodnih masa. Današnje diktature, čak i boljševička i Ruzveltova, su prve u istoriji koje stoje na strani malog čoveka, koju svu zaštitu daju malom čoveku, radnoj sirotinji i koje, što nam izgleda značajnije od svega, daju, osobito Musolini i Hitler, prevagu selu i seljaku iznad varoši i varošana. U tom saznanju sela i seljaka i Hitler i Musolini su ne samo spasiooci dosadanje kulture nego i vizionari buduće čije konture naziremo u novim državnim poretcima kojima su oni udarili temelje, a koje su duhovno videli ali nisu uspeli da ostvare tragični balkanci Stamboliski i Radić.

Jer ako je dosadanja evolucija išla od seljaka preko građanina do proletera, da bi u demokratiji i boljševizmu postala vladavina obespravljenog, pauperizovanog i proletarizovanog radnog naroda, ovi diktatori okreću evoluciju naroda od proletera i građanina ka seljaku, koji u istoriji postaje ponovo pozvan da nosi kulturu, kao i onu prvu, koju je on i stvorio, ne na kultu ljudske jedinice koja je u naciji i kroz naciju u državi dobila svoj najviši i završni oblik i internacionale ni demokratske ni konzervativne ne mogu je ni zameniti a još manje uništiti, sem da i same sebi iskopaju grob.

("Zbor", decembar 1936.)